

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-10- (1.1.3E -14)10-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. LAPKRIČIO 18 D. NUTARIMO NR. 1197 „DĖL VALSTYBINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO FONDO NUOSTATŲ IR VALSTYBINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO FONDO TARYBOS SUDĖTIES PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1197 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo nuostatų ir Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo tarybos sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 9, 10, 12, 26, 32, 38-1, 41, 46, 49, 62, 63, 64, 65, 68 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 straipsnio nuostatų sklandų įgyvendinimą. Nuo 2025 m. sausio 1 d. Įstatymo 8 straipsnyje ir 18 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad Sveikatos apsaugos ministerijos administruojamo Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo (toliau – Fondas) administravimo funkcija nuo 2025 m. sausio 1 d. perduodama sveikatos apsaugos ministro įgaliotai institucijai, kuri šią funkciją atliks vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamais Fondo nuostatais (toliau – Nuostatai). Perdavimas grindžiamas siekiu Sveikatos apsaugos ministerijos žmogiškuosius išteklius ir kitus vidaus išteklius sutelkti valstybės politikos formavimui sveikatos apsaugos srityje, atsisakant ministerijai nebūdingų funkcijų. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekte detalizuojamas Fondo valdymo ir administravimo mechanizmas, apibrėžiant Sveikatos apsaugos ministerijos, Fondo tarybos ir Fondą administruosiančios sveikatos apsaugos ministro įgaliotos institucijos funkcijas ir atsakomybes nuo 2025 m. sausio 1 d. Šiais pakeitimais taip pat siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2022 m. rugpjūčio 22 d. Antikorupcinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-6800 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo“ pateiktą siūlymą tobulinti teisinį reglamentavimą, užtikrinant Fondo sričių ir prioritetų nustatymo, projektų atrankos ir jų įgyvendinimo priežiūros funkcijų atskyrimą.

Nutarimo projekte numatyta papildyti institucinę Fondo tarybos sudėtį Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Priežiūros tarnyba) deleguotu atstovu, nes Fondo lėšas sudaro ne tik dalis akcizo nuo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus ir parduotą apdorotą tabaką, bet ir dalis įplaukų nuo lėšų, gautų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio. Priežiūros tarnybos nuomone, siekiant padidinti Fondo tarybos veiklos viešumą ir Fondo lėšų tikslinį panaudojimą, siekiant didinti informacijos apie lošimų galimą (daromą) žalą, probleminį lošimą ir pagalbos probleminiams lošėjams būdus viešinimą, tikslinga papildyti Fondo tarybos sudėtį Priežiūros tarnybos deleguotu atstovu.

Nutarimo projekte taip pat atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2022 m. rugpjūčio 22 d. Antikorupcinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-6800 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo“ pateiktą pastabą, kad galiojantys teisės aktai nenustato Fondo tarybos narių veiklos šios tarybos sudėtyje trukmės reikalavimų (nenumato kadencijos trukmės

ir skaičiaus), todėl tos pačios sudėties taryba formaliai gali veikti neribotą laikotarpį. Nutarimo projekto nuostatomis įtvirtinama Fondo tarybos narių kadencijų trukmė ir skaičius.

Sveikatos apsaugos ministerija 2024 m. sausio 15 d. raštu Nr. (1.1.3E-14)10-189 „Dėl 2015 m. lapkričio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1197 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo nuostatų ir Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo tarybos sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projekto derinimo“ teikė derinti Nutarimo projektą Teisingumo ministerijai ir Finansų ministerijai.

Finansų ministerija 2024 m. kovo 8 d. raštu Nr. 6K-24/1554 „Dėl nutarimo projekto derinimo“ pateikė bendrą pastabą dėl Nutarimo projekto, kad, 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymui, prasidėjo naujas strateginio planavimo procesas, kuriuo siekiama užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą ir veiksmingą finansų planavimą ir panaudojimą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ patvirtintoje Strateginio valdymo metodikoje (toliau – Metodika) detalizuojama sprendimų dėl planavimo dokumentų rengimo priėmimo, aplinkos analizės, tų planavimo dokumentų rengimo, tvirtinimo, keitimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir atsiskaitymo už pasiektus rezultatus procesų organizavimo tvarka, nustatomi tų planavimo dokumentų struktūros ir turinio reikalavimai, reglamentuojamos strateginio valdymo sistemos dalyvių, dalyvaujančių atitinkamų sprendimų valdymo veikloje, funkcijos, teisės ir pareigos. Metodikos 181 punkte nurodyta, kad planuodami pažangos ir tęstinės veiklos priemonės ir lėšas, valstybės biudžeto asignavimų valdytojai turi vadovautis pažangos ir tęstinės veiklos išlaidų atskyrimo gairėmis, nurodytomis Metodikos 14 priede. Finansų ministerija, vadovaudamasi minėtomis gairėmis, pateikė nuomonę, kad Sveikatos apsaugos ministerijos vykdomos ir Fondui skirtomis lėšomis finansuojamos tęstinės priemonės *Finansuoti visuomenės sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas, įskaitant prevencinius projektus, socialinę reklamą, mokslinius tyrimus* (visa apimtimi ar iš dalies) turėtų būti priskirtos pažangos veikloms / priemonėms, nes prisideda prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinės pažangos plano patvirtinimo“ patvirtinto 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano nustatyto strateginio tikslo *Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtraukti, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį* uždavinio *Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės atsparumą* įgyvendinimo, t. y. prisidedama prie ilgalaikio valstybės siekio sveikatos srityje – pasiekti, kad šalies gyventojai būtų sveikesni, pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai. Kartu Fondo vykdomi projektai, kuriais siekiama pagerinti veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimus apie priemonės kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po priemonės įgyvendinimo, tikslinės grupės narių asmens geros savijautos pokyčio vertinimas prieš intervenciją ir po jos prisideda prie įgyvendinamos Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos pažangos priemonėms nustatytų rodiklių siekimo (pvz., asmenų po dalyvavimo veiklose, pagerinusių sveikatos raštingumo kompetenciją, dalis; asmenų, palankiai vertinančių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, dalis; asmenys, dalyvavę sveikatos raštingumo didinimo veiklose). Į tai buvo atkreiptas dėmesys ir nuotolinio susitikimo, įvykusio 2024 m. vasario 13 d., su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos darbuotojais, metu, kai buvo aptarti Fondo veiklos / dalies veiklų priskyrimo pažangos ar tęsinei veikloms klausimai. Susitikime buvo išdėstyta Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovų nuomonė, kad Fondo veikla negali būti vienareikšmiškai vertinama kaip tęstinė. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektas pakoreguotas pagal Finansų ministerijos pastabas, Fondo lėšas, skirtas finansuoti projektus / veiklas, kuriomis prisidedama prie nacionalinių plėtros programų ir / ar pažangos priemonių rezultatų rodiklių pasiekimo, priskiriant pažangos lėšoms, o Fondo administravimo veiklą priskiriant tęsinei veiklai, kuriai vykdyti reikalingos lėšos laikomos tęstinės veiklos lėšomis. Taip pat, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovų pastebėjimą, Nutarimo projekte atsisakyta nuostatų

(Fondo tarybos darbo organizavimo tvarka ir kt.), kurios gali būti ar yra sureguliuotos žemesnės galios teisės aktais.

Į Teisingumo ministerijos 2024 m. sausio 25 d. raštu Nr. (1.6Mr) 2T-80 pateiktas pastabas Nutarimo projektui atsižvelgta, tačiau kadangi, atsižvelgiant į Finansų ministerijos pastabą projektas buvo ženkliai pakoreguotas, Nutarimo projektas buvo teikiamas derinti pakartotinai.

Į Teisingumo ministerijos 2024 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. (1.6Mr) 2T-1232 pateiktas pastabas Nutarimo projektui atsižvelgta. Į Finansų ministerijos 2024 m. rugpjūčio 28 d. raštu Nr. 6K-24/4773 pateiktas pastabas atsižvelgta.

Neigiamų pasekmių dėl Nutarimo projekto priėmimo nenumatoma.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, nutarimo projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos sąvokos, kurios turi būti įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektą parengė Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo administravimo grupės narė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus (skyriaus vedėjas Donatas Keršis (el. paštas donatas.kersis@sam.lt, tel. (8 5) 205 5290) patarėja Danguolė Milkevičiūtė (el. paštas danguole.milkeviciute@sam.lt, tel. (8 5) 219 3308).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

Ministras

Aurimas Pečkauskas